

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Felsőoktatás szintje	<u>BsC</u> Magister	oktatás formája	nappali/levelező	Tanév	2024/2025
-------------------------	------------------------	--------------------	------------------	-------	-----------

Sillabusz

Tantárgy megnevezése	OK 37. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ЛІТНЯ) /NYÁRI TEREPGYAKORLAT - III szemeszter.
Tanszék	Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatás- és Intézményvezetés Tanszék
Освітня програма	BsC
Tantárgy típusa, kreditérték, óraszám, ellenőrzés formája	Kötelező 90 óra, Kreditérték - 3 kredit Ellenőrzés formája: beszámoló
Oktató neve, titulusa, e-mail címe	Gabóda Éva adjunktus e-mail: gaboda.eva@kmf.org.ua Jakab Andrea Főiskolai oktató e-mail: jakab.andrea@kmf.org.ua
A tantárgy kapcsolata más tantárgyakkal	A nyári terepgyakorlat gyakorlat kapcsolódik a pedagógiai tantárgyakhoz, mint az általános pedagógia, gyermekpedagógia, pszichológia.
A tantárgy célja, feladatai, várható kimeneti eredmények	Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasakká válnak a 3-7 éves korú óvodás gyermekek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére. Az óvodapedagógusi hivatásra való felkészüléskor alapvető kíváncsalom a megfelelő attitűdök kialakítása. A mai korszerű kisgyermekneveléshez szükséges alapvető személyiségjegyek és jellemzők: – Gyermekközpontúság; – Játékközpontúság; – Tevékenységközpontúság; – A gyermeki szükségletek figyelembevétele; – Személyes bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazása; – Az adott csoport (óvoda) életébe, tevékenységrendszerébe való teljes körű bekapcsolódás; – A fokozatos önállóságra törekvés;

- Az óvoda nevelési programjához, a csoport nevelési és tematikus tervéhez alkalmazkodó komplex tervezés és önálló tevékenységvezetés;
- Főiskolásokhoz méltó magatartás tanúsítása.

A PEDAGÓGIAI GYAKORLAT FELADATRENDSZERE:

Az óvodapedagógiai szakmai gyakorlat feladata, hogy a leendő szakembereket (óvodapedagógusokat) felkészítse az alábbi területeken:

- a hivatástudat megalapozása és kialakítása
- pedagógiai képességek és készségek fejlesztése
- a szakmai műveltség és a gyakorlat ismeretek szintézise
- gyermekcentrikus szemléletmód formálása
- az óvoda életének megismerése, nevelői feladatok gyakorlása:
 - az óvodai élet szokásai
 - az óvodai szokások, napirend, hetirend, felépítésük módjainak megismerése
 - a gyermeki tevékenységek tervezése szervezése, ellenőrzése, értékelése
 - a tanítási-tanulási folyamat tevékenységének irányítása
 - kapcsolat kialakítása az óvodapedagógusokkal, a dajkákkal
 - kapcsolat kialakítása a szülőkkel
 - kapcsolat kialakítása egyéb társintézményekkel

Kialakítandó általános és szakmai kompetenciák:

ÁK-1. A képzésben résztvevő hallgatóknak képessé kell válni arra, hogy a társadalom aktív tagjaként érvényesítsék állampolgári jogait és kötelességeiket, ismerjék azok társadalmi értékeit; legyenek tisztában a demokrácia, az emberi jogok és az állampolgári szabadság folyamatos fejlődésének szükségességével Ukrajna állampolgáraként. **ÁK-2.** A hallgatóknak képessé kell válniuk az erkölcsi, kulturális és tudományos és társadalmi vívmányok értékeinek megőrzésére és gyarapítására; tárgyi tudásuk révén tudniuk kell értelmezni a fejlődés törvényszerűségeinek rendszerét a természeti, a társadalmi, technikai és technológiai vívmányok kapcsán; el kell sajátítaniuk és tudniuk kell alkalmazni a mozgáskultúra fajtáit és formáit az aktív pihenés és az egészséges életmód kialakítása érdekében. **ÁK-3.** El kell sajátítaniuk az absztrakt logikus gondolkodás képességét (analízis, szintézis) **ÁK-4.** Képessé kell válniuk az államnyelven való szóbeli és írásbeli kommunikációra. **ÁK-5.** Képessé kell válniuk a minőségi munkavégzésre és az elvégzett munka értékelésére. **ÁK-6.** Képessé kell válniuk a másokkal való együttműködésre. **ÁK-7.** Képessé kell válniuk a tanulás korszerű tudás elsajátítására. **ÁK-8.** Képessé kell válniuk az elméleti tudás gyakorlatban való alkalmazására. **ÁK-9.** A tevékenységek biztonságos elvégzésére való képesség kialakítása.

	SZK-2.: Ismeri a kisgyermek- és óvodáskori személyiségfejlődés alapvető tulajdonságait és területeit (szabadság, önállóság, kreativitás, kezdeményezőkézség, a megnyilvánulás és cselekvés szabadsága, öntudat, önértékelés, önbecsülés). SZK-3. Legyen képes ismerni, fejleszteni és fenntartani a kisgyermekkor- és óvodáskori kíváncsiságot, a motivált érdeklődést és a tevékenységben való megismerés készségét. SZK-4. Tudja kialakítani a kis- és az óvodás gyermekek alapvető elképzeléseit a tárgyi, a természeti és a szociális környezetről, annak tulajdonságairól; fejleszteni öntudatát (a gyermeki Én környezeti értelmezésében). SZK-5. Tudja fejleszteni a kis- és az óvodás korú gyermekek beszéd- és interakció-készségét, a vele egykorúakkal és a felnőttekkel. SZK-6. Tudja kialakítani a kis- és az óvodás korú gyermekek nevelési folyamatában, a társadalom által elfogadott erkölcsi normáknak megfelelő tudatos viselkedési formákat. SZK-7. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek hazafias nevelésére (a haza-, az anyanyelv, és a szülőföld szeretetére; az érdeklődés és a tisztelet kialakítására Ukrajna szimbólumai, nemzeti-hagyományai, szokásai, ünnepei, rítusai iránt). SZK-8. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek ökológiai ismereteinek, szokásainak és viselkedési formáinak alakítására a természet és a környezet védelmének, megőrzésének érdekében. SZK-9. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek érzékelési-, mnemonikus-, gondolkodási folyamatainak és tudati szféráinak fejlesztésére. SZK-10. Legyen képes megfelelő „Egyéni fejlesztési terv” és a felmérésekhez szükséges dokumentáció összeállítására sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek számára, ismerje az intézményes oktatásba való beilleszkedés ésszerű lehetőségeit. SZK-11. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek alapvető ismereteinek bővítésére a különféle művészeti ágak terén, bővítse a kifejezőmódok eszköztárát (a szavak, a hangok, a színek, formák stb.), tegye lehetővé gyermeki kreativitás gyakorlati tevékenységben való, fejlesztését. SZK-12. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek testi fejlesztésére, egészségének megőrzésére és korrekciójára, testnevelési gyakorlatok és aktív mozgás alkalmazásával. SZK-13. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek játéktevékenységének szervezésére és irányítására az irodalmi nyelv és a művészi alkotások alkalmazásában (vizuális, zenei, dramatikus) tevékenységekben. SZK-14. Legyen képes közreműködni a kis- és az óvodás korú gyermekek egészségtudatos szokásainak és magatartásformáinak kialakításában, a gyermeki test- és egészségkultúra fejlesztése érdekében (vitalitási kultúra).
--	---

SZK-15. Legyen képes a sajátos nevelési igényű (SNI) kis- és az óvodás korú gyermekek egyéni, differenciált fejlesztésére a képességeiknek megfelelően.

16 SZK. Legyen képes a kis- és az óvodás korú gyermekek tisztelettudó, toleráns viselkedésnek kialakítására, olyan esetek kivédésére, amikor őket esetleg zaklatás éri.

SZK-17. Legyen képes a felelősséget vállalni, az előre nem látható munkaköri helyzetek kapcsán hozott döntésekért.

SZK-18: Képesség kialakítása a szükséges oktatási információk megtalálására, feldolgozására és alkalmazására a gyermekekkel és szülőkkel folytatott munkában.

A PEDAGÓGIAI GYAKORLAT TARTALMA, AZ ELVÉGZENDŐ FELADATOKKAL:

A **nyári gyakorlat** alkalmával az óvodapedagógia szakos hallgatók bekapcsolódnak az őket érintő tevékenységi területekbe, a külső helyszínen megfigyelik az óvodai intézmények működési rendjét, megismerkednek a működést biztosító szakemberekkel, a kisegítőkkal, az óvodai élet struktúrájával. Élményeket, benyomásokat és tapasztalatokat szereznek a választott hivatás miliőjével kapcsolatban. Az óvodapedagógia szakos hallgatók a 2. évfolyam végén, a **nyári időszakban** részt vesznek az óvodai nevelői tevékenységekben, miközben maguk is elsajátíthatnak pedagógiai módszereket az óvodai nevelés nyári rendje szerinti tevékenységek megszervezése területén; elmélyülhetnek különböző műveltségi területekben, miközben fejlődik szakmai öntudatuk, erősödik nemzeti identitásuk, valamint jártasságot szereznek különféle gyakorlati tevékenységekben. Fontos az önfejlesztés, az élmények megélése.

A hallgatóknak a **P. Frangepán Katalin Gimnázium** óvodáiban, főként Kárpátalja szörvényvidékén van módjuk a nyári szakmai gyakorlat teljesítésére, ahol ismerkednek a helyi óvoda életével. Megfigyelik az óvoda nyári nevelési gyakorlatát, valamint részt vesznek a gyermekek szabadidős- és játék tevékenységeinek szervezésében, a helyi óvodapedagógus felügyelete és irányítása alatt. Tevékenyen ismerkednek:

- a szabadidős- és játék tevékenységek szervezésének lehetőségeivel, módszertani vonatkozásaival;
- a szülőkkel való kapcsolattartás formáival,
- a gondozási- és szokáskialakítási folyamatokkal, nevelői feladatokkal.
- a gyermekek anyanyelvi fejlesztésének lehetséges módszereivel, kiemelt szerepet biztosítva a magyar folklór elemeinek beépítésére (népi mondókák, kiszámolók, népi játékok, népmese, népdalok, stb).

Mindezekről manuális és digitális dokumentációt vezetnek, melyet bemutatnak a gyakorlatfelelős főiskolai oktatónak. A gyakorlat idejére összeállított programot a főiskola illetékes tanszéke módszertani segédanyaggal segíti. A gyakorlaton részt vevő főiskolai hallgató(k) feladatai(ka)t a befogadó óvodai csoport működési rendjéhez igazodva, az mentor óvodapedagógussal egyeztetve végzi(k).

1. Pedagógiai napló készítése a gyakorlati időszak tevékenységeinek a feltüntetésével

- *Az óvoda bemutatása.* Mutassa be az óvodai csoportot, adjon tájékoztatást a fontosabb tudnivalókról: létszám, korcsoport, névsor, stb.

- Ismerkedjen meg az óvodai csoport életével: nyári heti és napirend leírása

- Figyelje meg az óvónő gondozó - nevelő tevékenységét, a csoport szokásrendszerét, jellemezze!

- Vegye észre a kapcsolatot a napirend – gondozás – egészséges életmód között, jellemezze!

- Jegyzetelje ki az óvoda helyi programjából a játék- és szabadidős tevékenységre vonatkozó részeket (a három hét idejére!), ezeket írja le a Pedagógiai Naplóba.

- Figyelje meg és pontosan írja le az óvodapedagógus(ok) által szervezett **Kirándulás** folyamatát: helyszíne, célja, tartalma, figyelemfelkeltés módja, játékok, szervezési szempontok, megvalósítás, időtartam, résztvevők, eszköztség, balesetvédelmi előírások feltüntetésével. 20 pont

2. Matiné tervezése, megvalósítása. A hallgató készítsen a gyermekek számára szabadidős/ szórakoztató délutáni *Matiné tervet*. A Matiné tartalmazzon játékot (ének-zene alapú, népi mozgásos játékot) az első félévben tanult Játékpedagógia és a II. évfolyamon tanult Ének-zene tantárgy ismeretanyagát felhasználva. A Matiné tervezésénél tüntesse fel a célokat, gondolja át a megvalósítási lehetőségeket, a levezetésénél vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait! A Matinét a hallgató szervezze meg és levezetését dokumentálja fotókkal!

(Leadandó a classroom-ban a terv és min. 6-10 fotó, vagy videó, mappába a kinyomtatott terv és a fotók). -10 pont

3. Vizuális játékok (művészeti tevékenység) rajzzal, festéssel, plasztikával

A hallgató szervezzen a gyermekek számára kötetlen alkalmakat innovatív technológiák felhasználásával (például: vízbe, homokba rajzoljanak pálcikák, botok segítségével, hozzon létre különféle formákat sárból, száraz növényi részekből, természetes anyagokból, “fessenek” zsinórral, vattával, textillel; készítsen növényi festőlét hagymahéj, zöld dió, bodza, nyírfá, hibiszkusz, stb. főzetéből, gyönyörködjenek a természetes színek szépségében, fessenek velük képet, batikoljanak textilt). Leadandó: classroom-ban a terv és min. 6-10 fotó, vagy videó, mappában a kinyomtatott terv és a fotók.- 10 pont

4. Bábjáték tervezése, szervezése. A hallgató készítsen bábjáték produkciót a Bábjáték tantárgy I. évfolyamos ismeretanyaga alapján. A bábjáték megvalósítható önálló előkészület (felnőtt bábjátéka) alapján, vagy közösen a gyerekekkel (felnőtt és gyermekek közös bábjátéka). A választott mese, vers, verses-mese megismertetése és

	feldolgozása előzze meg a bábjáték kivitelezését! A báb típusát, anyagát, készítési módját a hallgató önállóan tervezi, szervezi, kivitelezi. A bemutatás/játék megvalósítását dokumentálja (leadandó – 8-12 fotó, esetleg videó (3-4 perc+terv). Dokumentálja a bábkészítés folyamatát is! Fontos láttatni a gyermekek reakcióját is! -10 pont 5. A gyakorlat helyszínének (település+ óvoda) bemutatása. A gyakorlat helyszínéről a hallgató ismertető PPT-t készít (max. 12 dia) , ahol bemutatja az óvoda belső és külső jellegzetességeit, ellátottságát, kitérve az érdekességekre, gyermeklétszáma, személyzetre (név említése nélkül), stb (Feltöltendő a classroom felületre). -10 pont 6. Beszámoló a nyári gyakorlatról – 40 pont
Az tantárgy ellenőrzésének és értékelésének kritériumai:	Az ellenőrzés és értékelés szempontrendszer: A feladatok elvégzéséért járó pontok száma a következő követelmények betartásától függ: - az oktatási feladatok időszerűsége; - az oktatási feladatok végrehajtásuk minősége; - a feladatok elvégzésének önálló volta; - kreatív megközelítés a feladatok elvégzésében; - kezdeményezés az oktatási tevékenységekben AZ GYAKORLATÉRT JÁRÓ JEGY KISZÁMÍTÁSA: Az értékelés a főiskolai gyakorlatvezető által a Classroomba feltöltött tartalom alapján, illetve a beszámolón bemutatott PPT alapján: max.100 pont. (60 + 40) ✓ Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 % között van: ○ gyakorlatát az előírásokat teljesítve végezte el, ○ a kapott feladatokat kiváló eredménnyel teljesítette, ○ önismerete jó, eredményeit ismeri, törekszik az elfogulatlanságra, hibáit javítja, ○ tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére, · kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, színesíti, differenciálja ○ kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik, kiváló szervező. ✓ Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 78-91 % között van: ○ gyakorlatát előírás szerint hiánytalanul teljesítette, ○ a kapott feladatokat eredményesen teljesítette, ○ törekszik az önismeretre, ismeri saját eredményeit és javítja hibáit, ○ tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére, · kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, javítja, színesíti, ○ jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik, ○ jó szervező.

- ✓ **Elégséges (3) gyakorlati jegyet az kaphat**, akinek a teljesítménye 68-77 % között van:
 - gyakorlatát átlagosan, változó minőségben teljesítette,
 - a félévre előírt feladatokat hiánytalanul teljesítette,
 - törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
 - önismerete csaknem teljes, hibái felismerésében támogatásra szorul, kudarcai okait segítséggel felismeri,
 - kommunikációs képességeit folyamatosan műveli,
 - átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.
- ✓ **Elfogadható (3) gyakorlati jegyet az kap**, akinek a teljesítménye 60-68 % között van:
 - gyakorlatát még elfogadhatóan teljesítette, s igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,
 - feladatai elvégzésében folyamatos támogatásra, kontrollra szorul, önállóan,
 - önismerete hiányos, hibáit önállóan nem ismeri fel, azokat, mint kudarcai okait nem fogadja el,
 - éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik. Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 % között van:
 - feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
 - hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
 - munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el.

Az összpontsz ám az összes tanulmányi teljesítmén y alapján	Osztályzat az ECTS szerint	Osztályzat a nemzeti skála alapján	
		vizsga, évfolyammunka, gyakorlat	beszámoló
90-100	A	jeles	megfelelt
82-89	B	jó	
74-81	C		
64-73	D	elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	elégtelen a pótvizsga lehetőségével	nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók:	https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-egysegei/tanszekek/pedagogia-es-pszichologia-tanszek/
Ajánlott szakirodalom:	1.Белікова В.В.: Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УПА, 2015. 43 с. 2.Державний стандарт дошкільної освіти: Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF. 3. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93. 4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19. 5. Сергійчук О.М., Скутіна В.І., Онищенко Н.П. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті: навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів. Переяслав-Хмельницький, 2015. 47 с. 6. Інструкція з організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти (листа МОН № 1/11-1491 від 14.02. 2019) https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-roboti-ta-dotrimannya-vimog-z-pitan-ohoroni-praci-tabezpeki-zhittiyediyalnosti-u-zakladah-doshkilnoyi-osviti 7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: «Академвидав», 2004. 456 с. 8. Постанова «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти» (№ 530 від 10 квітня 2019 р.) № 530-2019-п від 10.04.2019 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text 9. Gaál Gabriella (2007): Pedagógusi kompetenciák – nemcsak pedagógusoknak. Pedagógusképzés, Pedagógusképzők és – továbbképzők folyóirata 2007/4. sz. Főszerkesztő: Falus Iván. Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Budapest, 113–122. 10. Gáspár László (1997): Neveléelmélet. Okker Kiadó, Budapest. 11. Hegyi Ildikó (2010): Siker és kudarc a pedagógus munkájában, Okker Kiadó, Budapest. 12. Hoffmann Nóra (2007): Diskurzus a kompetenciáról. Pedagógusképzés, Pedagógusképzők és – továbbképzők folyóirata 2007/4. sz. Főszerkesztő: Falus Iván. Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Budapest, 155–160. 13. Kovács György - Bakosi Éva (2004): Óvodapedagógia. Debrecen. Szerzői kiadás

	14. Orosz Ildikó. Oktatás, képzés. In. Kárpátalja, MTA RGK, Pécs-Budapest, 2009. 15. Orosz Ildikó. A magyar anyanyelvű/anyanyelvi oktatás és képzés helyzete Kárpátalján (1991-2010). In: A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Lehoczky Tivadar Intézetének tanulmánygyűjteménye, 2010. 16. Orosz Ildikó. Забезпечення розвитку освіти, культури, збереження національно-культурних традицій представників національних меншин в Закарпатський області // Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи – Випуск 23. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова – С. 233-249
--	---